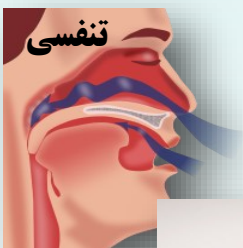

علائم مسمومیت چیست؟

خواب آلودگی یا کما، شکم درد، استفراغ و اسهال، افزایش بزاق دهان، انقباض و کوچک شدن مردمک چشمها، سوختگی اطراف لب و دهان، اسپاسم های عضلانی، تشنج، عرق کردن و تند شدن تنفس، صورتی شدن رنگ پوست، تاوهای پوستی

سموم از چه راههایی وارد بدن می شوند؟

تزریقی

پوستی

گزیش

سم چیست؟

هرگونه ماده ای جامد، مایع یا گاز که در هنگام ورود به بدن یا تماس با پوست توسط اثر شیمیایی خود موجب اختلال در تندرستی و یا موجب مرگ شود را سم می گویند.

مسمومیت چیست؟

مسمومیت عبارتست از اختلالات و آسیب هایی که توسط مواد سمی در دستگاه های گوناگون بدن ایجاد می شود و ممکن است بطور تصادفی یا در اثر بی احتیاطی و یا در مواردی بصورت عمدی بوسیله مواد سمی ایجاد گردد. لازم به ذکر است علاوه بر موادی که بطور معمول جزو سموم هستند برخی ترکیبات دیگر نیز مثل داروها، مواد شوینده، بهداشتی و غیره در اثر مصرف نادرست تبدیل به مواد مسموم کننده و زیان آور می شوند.

مسمومیت با عوامل مختلفی رخ می دهد از جمله غذا، داروها، مواد مخدر، مواد شوینده، برخی گیاهان، بعضی قارچ ها، سموم کشاورزی، گزیدگی ها و

برخی از مسمومیت ها ممکن است عوارض ناگوار و جبران ناپذیری را در فرد مسموم ایجاد نمایند. بنابراین باید از بروز مسمومیت پیشگیری نمود.

مسمومیت

تهیه شده در واحد تحقیق و توسعه

معاونت غذا و دارو

خوردن (گوارشی):

خوردن شایعترین راه مسمومیت است. قسمت اعظمی از سم از طریق روده باریک و نه از معده جذب می شود. بنابراین درمان بیمار قبل از آنکه سم از معده به روده باریک وارد شود اهمیت دارد. بطور کلی موادی که باعث مسمومیت گوارشی می گردند شامل سه دسته اصلی مواد قلیایی و اسیدی، مواد نفتی و مشتقات آن، سایر مواد شامل (داروها، الکل ها و مواد مخدر، گیاهان و قارچ های سمی و...) می باشند.

تنفسی (استنشاقی):

در این حالت ماده سمی به هنگام نفس کشیدن از راه دستگاه تنفسی وارد بدن می شود. ورود سم از طریق استنشاقی اثر فوری تری نسبت به خوردن دارو دارد (در این موارد سم به صورت گاز، بخار، دود یا ذرات معلق در هوا است. مانند حلال ها، گاز منوکسید کربن، گاز کلر و بخار وایتکس و جوهر نمک و...)

مسمومیت های پوستی (تماسی):

ماده می تواند از طریق تماس با غشاهای مخاطی وارد بدن شود. سم جذب شونده از طریق پوست، معمولاً موجب تحریک یا آسیب محل جذب می شوند. همانند سموم دفع آفات و حشره کش ها.

تزریقی و گزیدگی ها:

سم می تواند زیر پوست، به درون عضله یا مستقیماً به درون یک رگ خونی تزریق شود، گزش حشرات و مارگزیدگی نیز جزء این دسته هستند.

نکات کلی و مهم در برخورد با مسمومین

- در اولین اقدام در برخورد با مسمومین با مرکز اورژانس ۱۱۵ و مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم ۱۹۰ تماس بگیرید. وظیفه مهم مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم راهنمایی فرد مسموم یا همراهان وی برای کنترل و کاهش عوارض ناشی از مسمومیت می باشد و نه درمان مسمومیت.
- در صورت مسمومیت از راه خوراکی ابتدا راه های هوایی مسموم را باز کرده و اجسام خارجی را از دهان او خارج کنید.
- وضعیت تنفسی و گردش خون او را بررسی نموده و در صورت لزوم اقدام به انجام ماساژ قلبی یا تنفس مصنوعی نمایید. (علایم حیاتی فرد مسموم باید هر چند دقیقه یکبار چک شود).
- در صورت امکان اطلاعات زیر را در اختیار مرکز قرار دهید: فرد مسموم با چه نوع ماده ای مسموم شده است. زمان مصرف سم کی بوده است. چه مقدار از ماده مصرف شده است. آیا فرد دیگری اقدام به درمان مسمومیت کرده است.
- توجه داشته باشید که زمان نقش بسیار مهمی در درمان مسمومیتها دارد و علیرغم بهبود ظاهری، بیمار باید جهت بررسی بیشتر به مراکز درمانی انتقال یابد.
- در صورت مسمومیت به صورت خوراکی فرد را مجبور به استفراغ کردن نکنید. این مورد در مسمومیت با مواد اسیدی و قلیایی و مشتقات نفتی همچنین در مواردی که بیمار هوشیار نبوده، باردار باشد و یا مسموم در حال تشنج بوده و سابقه بیماری شدید قلبی داشته باشد بسیار اهمیت دارد.
- اگر فرد مسموم در حال استفراغ کردن بود، او را به پهلو بخوابانید به نحوی که محتویات از دهانش خارج شود.
- از خوردن مایعات به فرد مسموم بپوش، خودداری نمایید.

توصیه های مهم

- خطرات ناشی از مسمومیت در کودکان، خانم های باردار و افراد سالمند می تواند شدیدتر از دیگر افراد باشد.
- چنانچه والدین سالمند دارو مصرف می کنند، به صورت دوره ای نحوه مصرف داروهایشان را کنترل نمایید تا از بروز مسمومیت دارویی پیشگیری شود.
- از مصرف خودسرانه داروها بدون تجویز پزشک، خودداری کنید.
- هرگز سعی نکنید با چشیدن و یا بوییدن یک ماده ناشناخته آن را شناسایی کنید.
- داروها، محصولات شوینده و فرآورده های آرایشی - بهداشتی و همچنین سموم مورد استفاده در منزل را دور از دسترس کودکان نگهداری کنید.
- قبل از دور انداختن ظروف حاوی مواد شیمیایی و شوینده داخل ظرف زباله، آنرا آبکشی نمایید.
- محصولات خانگی خطرناک (مانند لوله بازکن، جوهر نمک، جرم گیر، محلول سفید کننده، مواد شوینده، گاز پاک کن، داروها و دیگر مواد شیمیایی و نفتی) را در بسته بندی اصلی آنها و با درب بسته نگهداری نمایید و از ریختن آن ها داخل ظروف مواد غذایی مانند بطری نوشابه خودداری کنید.
- از قرار دادن ظروف حاوی مواد شیمیایی در کنار مواد غذایی خودداری نمایید.
- از نگهداری محصولات خطرناک مثل ضدیخ، شیشه پاک کن، بنزین، نفت، سموم علف کش، سموم حشره کش و کودهای باغبانی در کمد های بدون قفل در پارکینگ و حیاط منزل اجتناب نمایید.
- برچسب ظروف سموم و مواد دفع آفات را ابتدا کاملاً مطالعه کنید و سپس دقیقاً مطابق آن عمل نمایید.
- مخلوط کردن فرآورده های سفید کننده و جرم گیر به دلیل ایجاد گاز سمی خفه کننده، مطلقاً ممنوع می باشد.